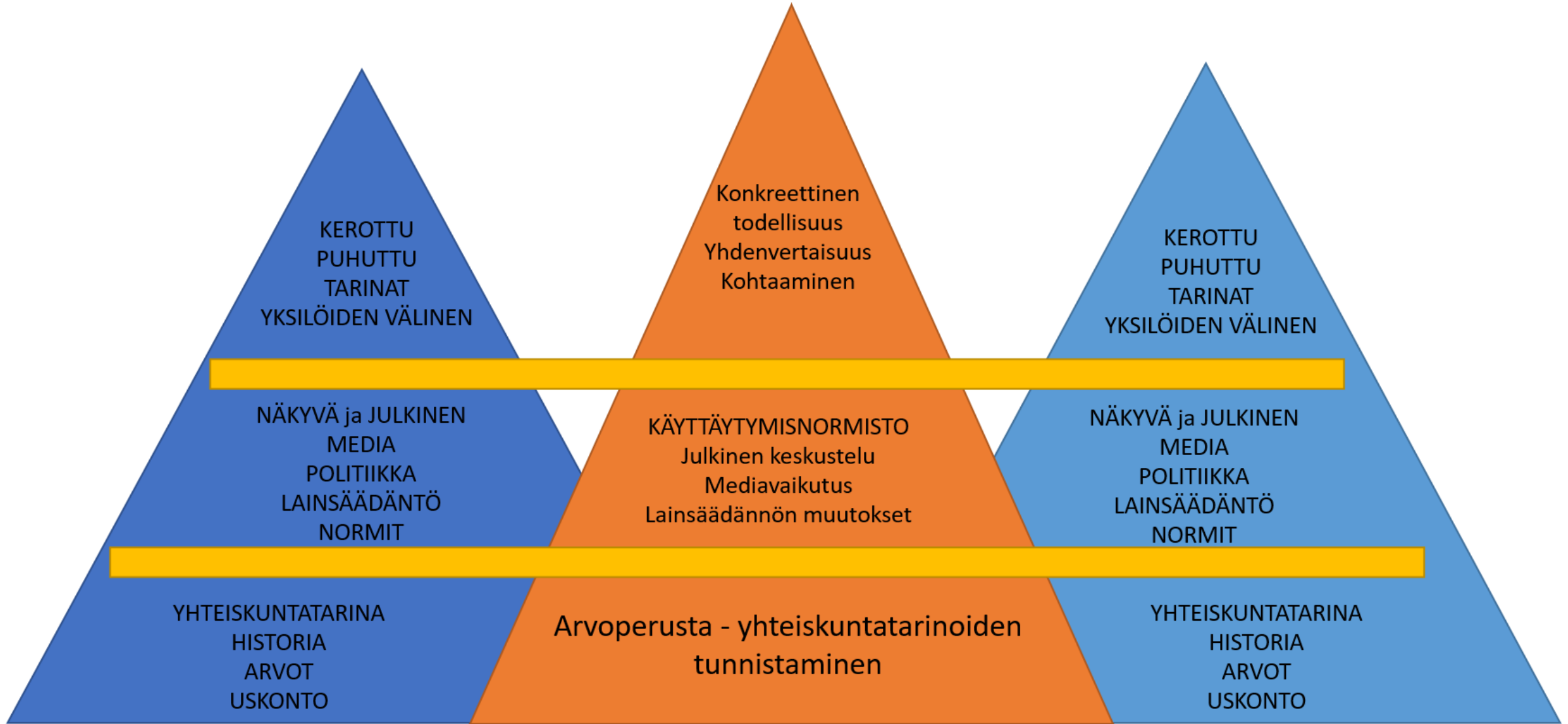

Opettajan rooli

Kuormittavia vai innostavia, kotoutumista tukevia kohtaamisia koulussa

Oppimisen ja opettamisen kulttuurit

Opetuksessa:

- autoritäärinen opetuskulttuuri – **opettajan** valmiit **ratkaisut** ja yksiselitteinen ohjeistus
- osallistava opetuskulttuuri – yhteistä **pohdintaa opettajan kanssa**, ohjeiden (luvallinen) soveltaminen
- itseohjautuvuuteen perustuva opetuskulttuuri – **opettajan arvio ja tuki** käytetyistä, oppilaiden itselöytämistä ratkaisumalleista

Oppimisessa:

- mallioppiminen
- kilpailu
- yhteistyö -ryhmätyö
- ”opi opettamalla”
- ilmiöoppiminen
- havainnollistava

Kasvatuskulttuurin ”muutos”

- Suomalainen kasvatusta – ja opetuskuulttuuri on muuttunut. Nykyään vastuun kohde olen minä itse. Yhteiskunta arvostaa yksilöitä, jotka ajattelevat itseään ja asettavat omat mielihalunsa ja tavoitteensa etusijalle ja tekevät elämästään tavoitteellisen projektin.
- Vanhemmuuden ja yhteiskunnan kasvatustäkemukset ja -tavoitteet saattavat olla ristiriidassa. Vanhempi kasvattaa liittymiseen ja riippuvuuteen, koulu irrottautumiseen ja itsenäisyyteen.

Kouluissa...

...rasismiin liittyvät kysymykset on sivuutettu monikulttuuristuvan koulun haasteiden tarkastelussa.

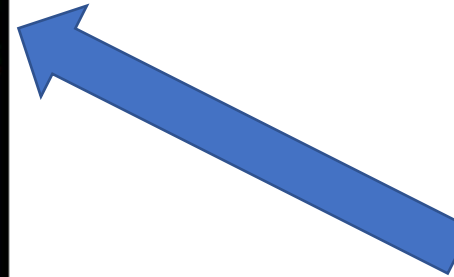
...kysymykset rasismista ja sen seurauksista häivytetään usein näennäisesti neutraalin kulttuurieropuheen alle. Rasismin neutralisointi on koulun epävirallinen käytäntö.

Souto A-M. Arkipäivän rasismi kouluissa, Nuorisotutkimusverkosto, 2011

Kuka nostaa aiheen esiin kouluissa?
Miten teillä kotona jännitteet puretaan?

Opettaja, terveydenhoitaja, erityisopettaja ym.

Vieraskielinen vanhempi

Tavoittelee tasaveroista
vuoropuhelua,
'Kumppanuutta',
Haluaa antaa tukea,
Ei havaitse pelkoja

Haluaa osoittaa kunnioitusta,
Puhuu kuin viranomaiselle,
Ei kyseenalaista avoimesti,
Pelkää vallankäyttöä

Minna Säävälä: "Koti, koulu ja maahan
muuttaneiden lapset"

Miten koulussa toteutuu osallisuus?

”Osallisuus on jokaisen ihmisen yksilöllinen kokemus suhteestaan ympäröiviin yhteisöihin ja yhteiskuntaan.”

Osallisuushanke Salli (2011-2014). Itä- ja Keski-Suomen Sosiaaliturvayhdistysten yhteinen, RAY:n rahoittama kehittämishanke.

Jos koulussa, lapsi tai huoltaja kokee, ettei hänellä ole mahdollisuuksia vaikuttaa itseään tai lastaan koskeviin asioihin, tai kokee ettei hänellä ole mahdollisuuksia vaikuttaa omassa elämässään, perheessään tai omaa perhettään koskeviin asioihin, miten hän voisi kokea voivansa vaikuttaa yhteiskunnallisella tasolla omaan tai perheensä elämään?

Rooleista

Sidoksissa käyttäytymisodotuksiin.

Lähtöyhteisön / kohdemaan heijastamia.

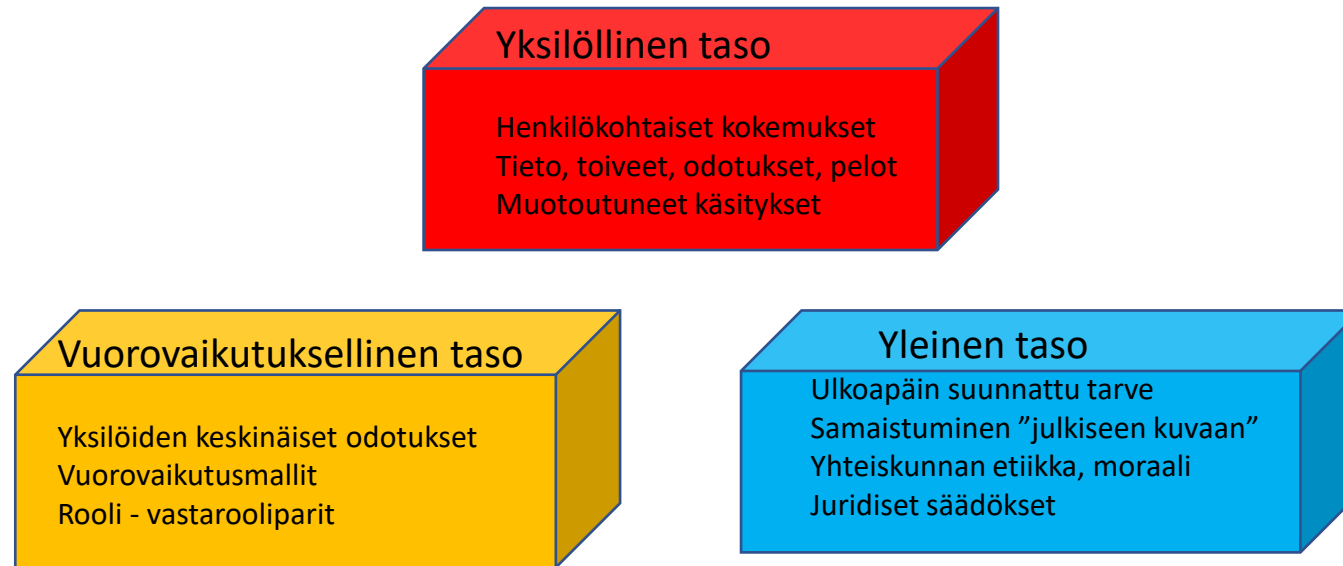
Sidoksissa ryhmään, jossa elää.

Ristiriitaisia rooli-odotuksia 1. ryhmän sisällä 2. eri ryhmissä.

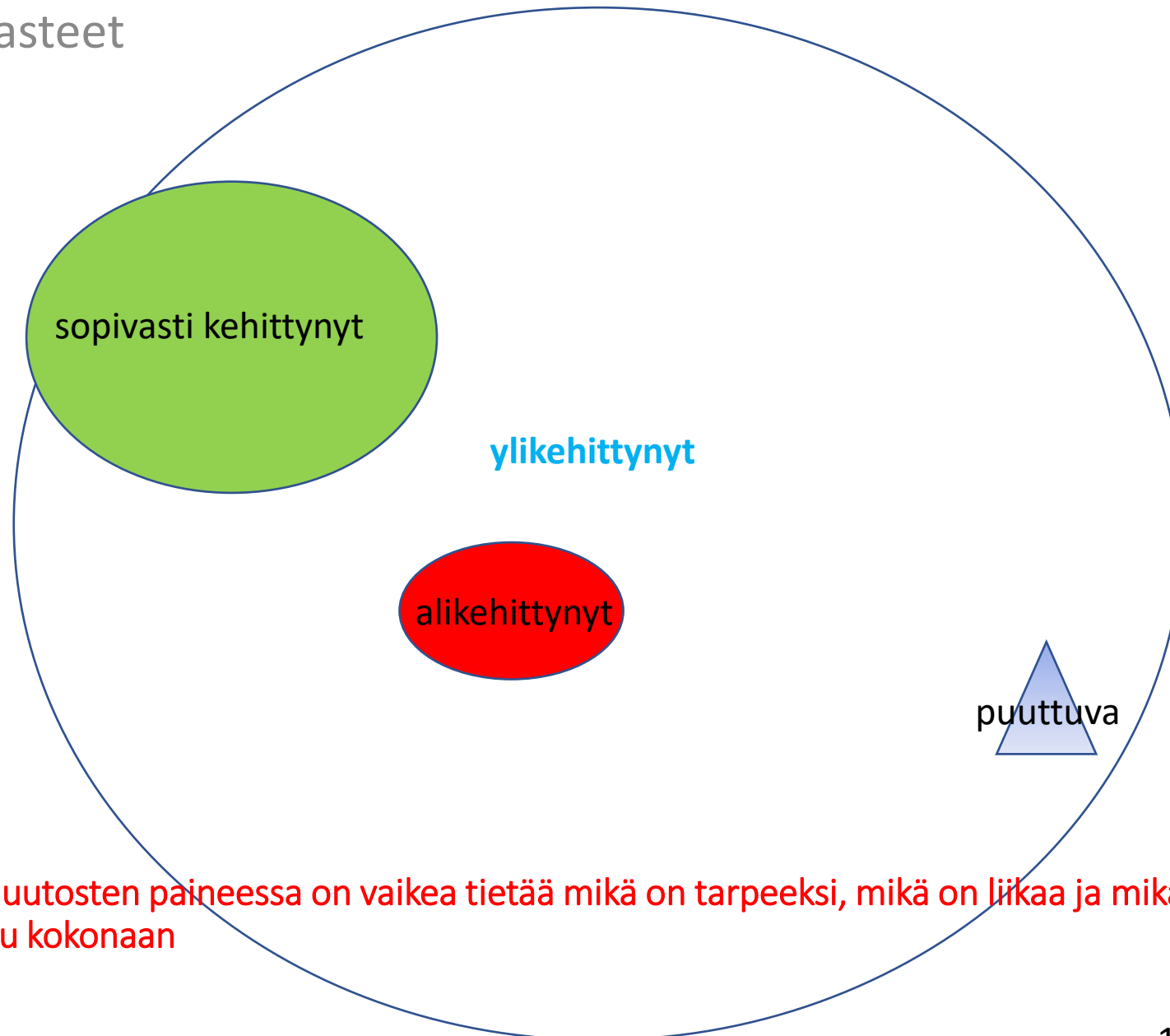
Roolien muutos-paine.

Maahanmuutto ao. roolien toteutumisen edellytys.

Roolien tasot – roolipari opettaja- vanhempi tai opettaja-oppilas

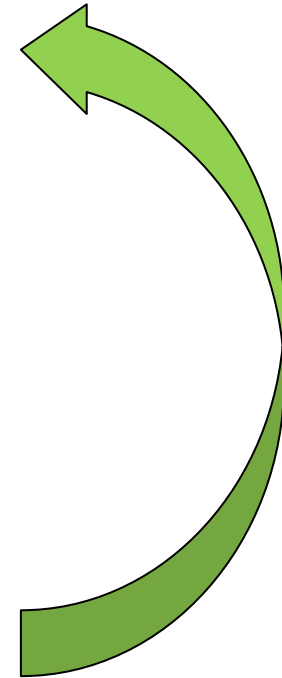

Roolien kehitystasot

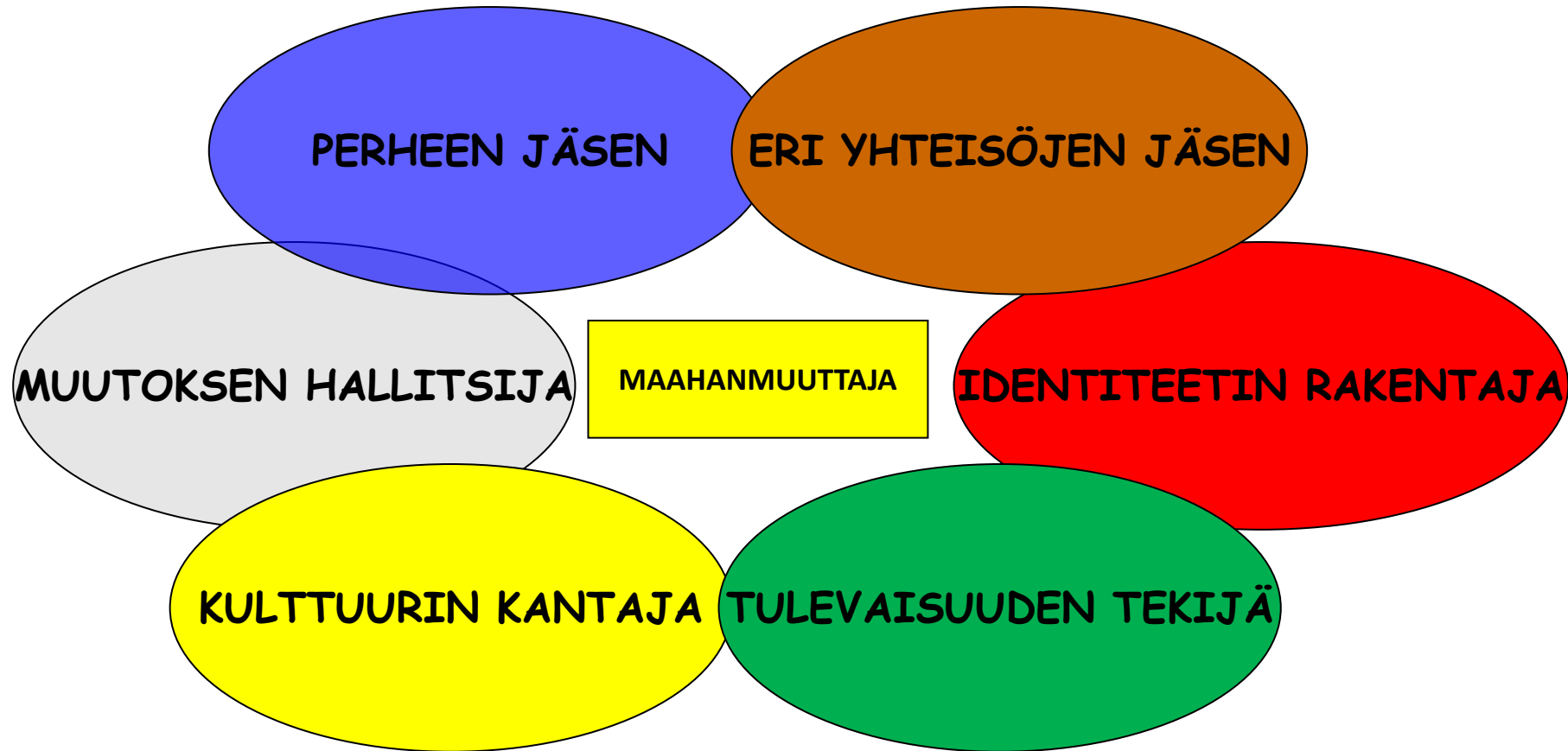

Roolimuutosten paineessa on vaikea tietää mikä on tarpeeksi, mikä on liikaa ja mikä puuttuu kokonaan

Roolien hierarkia

Maahanmuuttajan roolipaletti

Hofsteden viisi kulttuurista ulottuvuutta

Valtaetäisyys

Epävarmuuden sieto

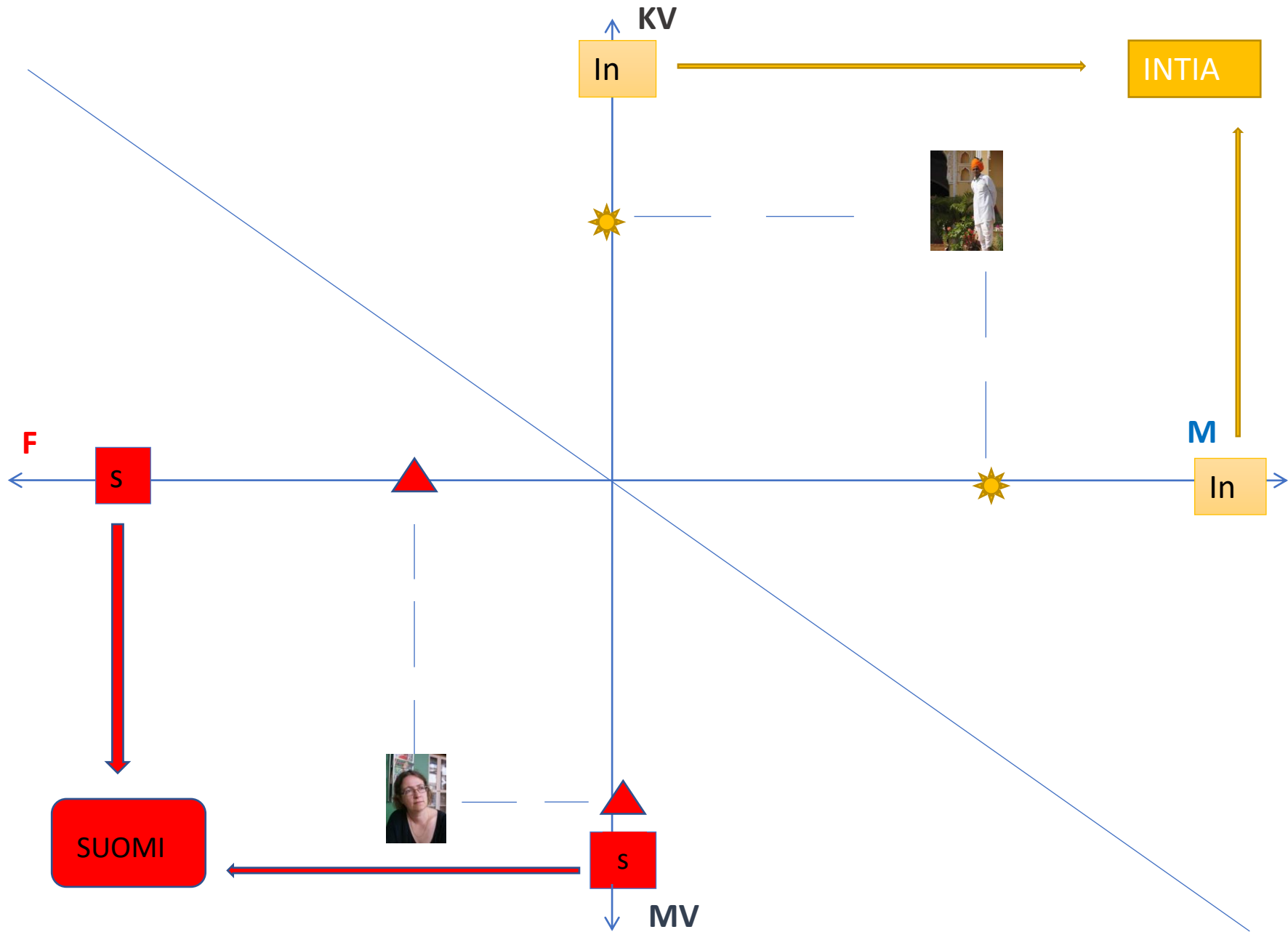
Individualisimi - Kollektivismi

Maskuliinisuus - feminiinisyys

Maskuliinen: erilliset rooli-dotukset ja arvot eri sukupuolilla; yhteiskunnassa kovat arvot, "survival of the fittest"

Feminiininen: rooli-dotukset ja arvo sukupuolilla lähempänä toisiaan; yhteiskunnassa pehmeät arvot, heikommasta huolehtiminen

Pitkä tai lyhyt orientoituminen aikaan

ASENTEET ja ENNAKKOLUULOT

työyhteisön
sinun
oppilaan
huoltajan
ympäristön

ODOTUKSET TYÖNANTAJALTA

tuki
puuttuminen
resurssit
mitä konkreettisesti

PELOT JA RISKIT

ns. worst case scenario

OMAT MAHDOLLISUUTESI

AMMATILLISEEN
KEHITTYMISEEN

”mitä voin tehdä itse”

Kotoutumisen riskien ennaltaehkäisy kouluissa

Kaikille maahan muuttaneille on kyettävä tarjoamaan oikea-aikaisesti informaatiota ei odoteta ongelmien kasautumista tai tilanteiden kriisiytymistä.

Työntekijällä, myös opettajalla, on inhimillinen vastuu oman alueellisen palvelun kartoittamisesta ja sopivien palvelumuotojen tarjoamisesta tai palveluihin ohjaamisesta > **Hallintolaki velvoittaa noudattamaan hyvän hallinnon periaatteita. Periaatteet ohjaavat viranomaisten työskentelyä.**

Tarvitaan kykyä ja rohkeutta ottaa erilaisia, vaikeitakin asioita puheeksi – puheeksiottaminen ennakoivassa mielessä on mielekästä!

Riittävän varhainen puuttuminen.

Toimiva verkostotyö on usein tuloksellista **asiakkaalle mahdollisuus osallisuuteen verkostoissa!**

Kiitos ja hyvää kevään alkua!

Materiaalit saatte sähköpostiin
suoraan järjestäjätaholta.

Anita ja Rozijn